

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

OSLO, 26.06.2012

Høringsuttalelse fra Norsk Eiendomsinformasjon as vedr. "Utredning om mulige avgivergrensesnitt for grunnbok- og matrikkelinformasjon"

Miljøverndepartementets utredning om mulige avgivergrensesnitt for grunnboks- og matrikkeldata innstiller på løsninger som gjør krav på å bli behørig kommentert.

Anbefalingene i utredningen innebærer at Kartverket gis kommersielle fordeler på næringslivets bekostning. Det foreslås at næringslivet ikke skal få tilgang til rådata fra Grunnboken og Matrikkelen. Videre foreslås det at Kartverket selv skal avgjøre i hvilken grad næringslivet skal kunne utøve (legal) viderebruk av tilgjengeliggjorte eiendomsdata. Man risikerer med dette at de økonomiske effekter av å implementere viderebruksdirektivet ikke blir realisert, og at verdiskapningen i stedet blir begrenset til Kartverkets aktivitetsnivå.

Løsningene som anbefales er etter vår mening i strid med regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk. Videre vil løsningene langt på vei gi de motsatte effekter enn det som skulle oppnås iht. mandatet for utredningen. Vi mener videre at forslaget legger opp til løsninger som kan komme i konflikt med bestemmelser i offentlighetsloven, konkurranseloven og statsstøtteregele.

I Miljøverndepartementets høringsbrev omtales andre og langt mer konstruktive løsninger enn det som er lagt til grunn i den utredningen som er sendt på høring.

På de neste sidene utdyper vi våre kommentarer, både til de mulige løsninger som høringsbrevet berører, og til de løsninger som utredningen faktisk anbefaler.

Med vennlig hilsen
Norsk Eiendomsinformasjon as

Per Chr. Selmer
Adm. direktør

Tom Slungaard
Juridisk direktør

Innholdsoversikt

1. VÅRT FORSLAG TIL LØSNING	3
1.1 Tilgang til rådata for fri viderebruk innenfor rammene av norsk lov	3
2. KOMMENTARER TIL LØSNINGER BESKREVET I HØRINGSBREVET	4
2.1 Tilgang til rådata	4
2.2 Kartverkets rolle i verdikjeden - konkurransemessige forhold	4
2.3 Valg av prismodell	6
2.4 Lovlig viderebruk krenker ikke personvernet	7
2.5 Staten bør ikke hevde immaterielle rettigheter til tinglyste data	8
2.6 Forslag til forskrift avviker fra det Miljøverndepartementet ber om innspill på	10
3. OVERORDNEDE KOMMENTARER TIL UTREDNINGEN	11
3.1 Sammenfattende kommentarer til de løsninger utredningen anbefaler	11
3.2 Utredningens anbefalinger er i strid med offentlighetsloven	12
3.3 Utredningens anbefalinger er konkurransevridende	12
3.4 Villedende begrepsbruk	13
3.5 Utredningen er skrevet av nåværende og tidligere ledende ansatte i Kartverket	14
VEDLEGG: UTFYLLENDE KOMMENTARER OG HENVISNINGER	15
a) Utredningens anbefaling om å ikke la næringslivet få tilgang til rådata	15
b) Utredningens utsagn om at konkurranseloven ikke får anvendelse på Kartverket	18
c) Utredningen tolker relevant regelverk på den måten Kartverket er best tjent med	20

1. Vårt forslag til løsning

1.1 Tilgang til rådata for fri viderebruk innenfor rammene av norsk lov

Næringslivets fremtidige tilgang til grunnboks- og matrikkeldata bør organiseres på en måte som kan sammenfattes i følgende fire punkter:

- Næringslivet må sikres tilgang til rådata.
 - Vi snakker da om en omforent forståelse av begrepet “rådata”.
 - Rådataene bør tilgjengeliggjøres i form av løpende oppdaterte kopidatabaser, aller helst i sanntid.
- Aktører utenfor staten må kunne utøve fri viderebruk innenfor lovens rammer.
- Data må tilgjengeliggjøres mot et fast vederlag, og ikke være knyttet opp mot kundens nytte / viderebruk av dataene.
- Hvis Kartverket skal opptre på linje med andre kommersielle aktører i markedet, må datatilgangen organiseres slik at Kartverkets distribusjonshenhet må forholde seg til de samme tilgangskriterier og eventuelle bruksbegrensninger som de øvrige kommersielle aktørene.

En tilgjengeliggjøring av data i tråd med det ovenstående samsvarer med regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk. Videre vil de samme punktene raskt realisere det overordnede mandatet for Miljøverndepartementets utredning om å gi markedsaktører grunnlag for å skape verdikjende tjenester til nytte for samfunnet.

De ovenstående fire punktene er en direkte utlegning av offentlighetslovens viderebruksbestemmelser, men ingen av punktene er lagt til grunn i Miljøverndepartementets utredning.

2. Kommentarer til løsninger beskrevet i høringsbrevet

2.1 Tilgang til rådata

Miljøverndepartementets (MDs) utredning foreslår løsninger som innebærer at næringslivet ikke skal få tilgang til rådata. MDs høringsbrev ber om synspunkter på dette forslaget.

Samfunnets bruk av eiendomsdata krever mer enn tilgang til enkeltoppslag. De store brukerne av eiendomsdata (banker, eiendomsmeglere, inkassoselskaper, mv.) betjenes i stadig større grad gjennom integrerte løsninger som forutsetter et nært og løpende samarbeid med innholdsleverandøren. Slike tjenester vil også omfatte tilgang til rapporter, analyser, vaskejobber, mv. Dette er tjenester som ikke kan leveres gjennom et spørregrensesnitt, men som forutsetter at innholdsleverandøren har tilgang til sanntidsoppdaterte rådata.

En eventuell nektelse av å tilgjengeliggjøre rådata for verdiøkning utenfor Kartverket, vil innebære at næringslivet mister et betydelig næringsgrunnlag som er forutsatt å være hjemmehørende i privat sektor. Et slikt grep vil være uforenlig med både offentlighetslovens formål og hovedregler, samt stå i kontrast til det som er regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk.

For at næringslivet skal kunne drive kommersiell, spesialtilpasset tjenesteyting overfor banker, eiendomsmeglere osv, må de gis tilgang til løpende oppdaterte rådata, aller helst i sanntid.

Norsk Eiendomsinformasjon har tidligere anslått at et ikke-diskriminerende rådatagrensesnitt fra Grunnboken, som flere aktører kan koble seg til og drive verdiøkning fra, kan etableres i løpet av få måneder og innenfor en kostnadsramme på ca. kr. 7 millioner.

2.2 Kartverkets rolle i verdikjeden - konkurransemessige forhold

I 2003 ble Kartverket pålagt å avvikle sine kommersielle aktiviteter. Følgende ble sagt i Stortingsmelding nr. 30 2002-2003:

“I lengden vil enhver organisasjon være tjent med å ha ryddige linjer i forhold til sine omgivelser. Det er klare indikasjoner på at Statens kartverk ikke bør ha konkurranseutsatt virksomhet innenfor organisasjonen, da dette svekker Kartverkets rolle som nasjonalt fagorgan og ansvarlig for organiseringen av Norge digitalt. Privat sektor har gjennom en årrekke gitt uttrykk for at Staten ikke burde drive med konkurranseutsatt geodataproduksjon på områder hvor dette kunne vært utført av privat sektor.

Markedsdivisjonens konkurranserettete virksomhet er etter regjeringens vurdering ikke en naturlig del av offentlig sektors oppgaver. Regjeringen mener at denne virksomheten ikke bør videreføres av Statens kartverk, og at virksomheten bør

overdras til private aktører. Mange av markedsdivisjonens konkurranserettede produkter har vist seg som gode produkter som markedet etterspør. Divisjonen sitter også på høy og spesialisert kompetanse. Departementet vil på denne bakgrunn forhandle frem et salg av virksomheten.”

I ettertid har ikrafttredelsen av ny offentlighetslov ytterligere tydeliggjort at Kartverket ikke skal drive kommersiell virksomhet, men overlate dette til private aktører.

Som kjent har Kartverket gått motsatt vei. Gjennom oppbyggingen av en omfattende “Formidlingstjeneste”, er den tidligere Markedsdivisjonen etter vår mening for alle praktiske formål re-etablert i Kartverket.

MDs utredning tar til ordet for at Kartverket skal videreføre denne oppbyggingen og bli en kommersiell aktør som skal tilby sine produkter i konkurranse med sine største kunder til “sluttbrukere” (side 63), herunder til “enhver virksomhet med organisasjonsnummer” (side 68).

Det er ikke vår oppgave å ta stilling til hvilken rolle Kartverket skal ha. Vi vil likevel påpeke at Kartverket kan ikke være både kommersiell aktør i markedet og myndighetsorgan med hjemmel til å regulere rammevilkårene for sine konkurrenter i det samme markedet.

I denne forbindelse vil vi vise til Justisdepartementets utredning “Fremtidig organisering av tinglysingen” fra 2009-07-27, som har følgende tilråding:

“Generelle prinsipper for statlig organisering tilsier at uttrakt konkurranseutsatt virksomhet og myndighetsansvar bør unngås i samme organisasjon.” (Side 124)

De løsninger MDs utredning innstiller på, innebærer at Kartverket blir konkurrent til aktører i næringslivet, samtidig som disse må forholde seg til Kartverket som markedets reguleringsmyndighet. Aktører utenfor Kartverket får ingen trygghet for at deres virksomhet kan videreføres slik at det blir trygt å investere på lang sikt. Man kan ikke drive et aksjeselskap under slike rammevilkår.

Hvis Kartverket skal innta en rolle som kommersiell aktør i markedet, må derfor myndigheten til å bestemme organiseringen av aktørenes rammevilkår legges til et annet organ enn Kartverket.

Videre må Kartverket, som enhver annen aktør som driver ervervsvirksomhet, måtte forholde seg til konkurranseloven. Vi konstaterer at MDs utredning legger til grunn at konkurranseloven ikke får anvendelse på Kartverket, selv i en situasjon der Kartverket skal drive kommersiell ervervsvirksomhet i konkurranse med sine største kunder.

For å sikre og muliggjøre kontroll med at konkurranseregler og statsstøtteregler overholdes, bør Kartverkets kommersielle virksomhet pålegges en regnskapsmessig separasjon, eventuelt må Kartverkets kommersielle aktiviteter legges i et eget

selskap. Dette selskapet må kjøpe data fra Kartverket på samme vilkår som det Kartverkets konkurrenter gjør.

Samtidig må Kartverket tilgjengeliggjøre rådata, slik offentlighetsloven forutsetter, og slik at autoriserte aktører kan lage informasjonsprodukter og -tjenester i konkurranse med hverandre og innenfor rammene av norsk lov.

Hvis Kartverket ikke tilgjengeliggjør rådata fra Grunnboken og Matrikkelen, vil vi mene at dette kan innebære en forretningsnektelse som strider mot konkurranselovens § 11.

2.3 Valg av prismodell

MD ber i høringsbrevet om synspunkter på valg av prismodell.

MDs utredning tar ikke stilling til valg av prismodeller. Dette er begrunnet i at omtale av prismodeller ikke lå innenfor mandatet for utredningen.

På Kartverkets bransjeseminar 2011-11-11 opplyste MDs prosjektgruppe at det derfor vil være opp til Kartverket å bestemme hva slags prismodell som skal benyttes for tilgang til Grunnboken og Matrikkelen. MD legger med dette til rette for at Kartverket kan videreføre sin praksis med å kreve at enhver viderebruk skal telles og tilbakerapporteres til Kartverket i faktureringsøyemed.

Dette fremstår som merkelig, ettersom utredningen sier at en slik praksis vil forhindre at det overordnede mandat for utredningen (om å legge til rette for viderebruk) blir realisert:

“Slik prosjektgruppen ser det, vil utviklingen her neppe skyte fart før det er på plass et fastprisregime for kjøp av data fra Kartverket.” (Side 74)

En prising basert på viderebruk / kundens nytte av dataene krever et rigid tellings- og tilbakerapporteringsregime, og er ressurskrevende for alle parter. Erfaringsmessig er det de aktørene som ikke etterlever rapporteringsplikten som har mest å “tjene” på en slik modell.

Videre savner en slik prismodell ryggdekning i det viderebruksregelverket som nå er blitt norsk lov, med mindre det foreligger et “særskilt grunnlag” som tilsier at lovens hovedregel kan settes til side. Vi kan ikke se at det foreligger rasjonelle grunner som skulle tilsa at grunnboks- og matrikkelinformasjon skal prises etter andre prismodeller enn det offentlighetslovens hovedregel gir anvisning på.

Prising basert på viderebruk vil heller ikke stimulere til verdiskapning ref. også ovenstående sitat fra MDs prosjektgruppe. Det er også verdt å merke seg at prising basert på viderebruk ikke er anvendelig for rapporter, analyser, vaskejobber og annen tjenesteyting der informasjonstilgangen ikke skjer via enkeltoppslag.

En prismodell basert på viderebruk er langt på vei uforenlig med offentlighetslovens ufravikelige regler, da den innebærer en restriksjon på den retten til fri viderebruk som følger av lovens § 7.

Kartverket er lovpålagt en kostnadsbasert prisfastsettelse. Dette synes lite forenlig med å ta betalt for viderebruk. Kundernes viderebruk pådrar jo ikke Kartverket noen kostnader.

Vi finner grunn til å nevne at Kartverkets inntekter fra salg av data ikke vil bli svekket ved en fast-pris-modell. Dette fordi Kartverkets hjemmel til å kreve sine kostnader dekket gjelder uavhengig av hvilken prismodell som benyttes. Videre har hjemmelen til å kreve betalt den samme øvre begrensning uavhengig av prismodell.

Basert på det ovenstående og på alle de øvrige innspill som er kommet MD til del, er det åpenbart at fast-pris er den prismodell som skal anvendes så langt det er mulig. Fast-pris er den prismodell som loven baserer seg på, og det er i flg. MDs egen prosjektgruppe kun denne prismodellen som vil realisere mandatet om å legge til rette for viderebruk og verdiskapning.

2.4 Lovlig viderebruk krenker ikke personvernet

MD ber i høringsbrevet om synspunkter på innspill omkring forholdet til personvern.

Gjentatte stedet i utredningen brukes personvernmessige hensyn som begrunnelse for å nekte andre enn Kartverket å drive verdiøkning av grunnboksinformasjon på selvstendig grunnlag. Det tas til ordet for at Kartverket langt på vei skal kunne regulere viderebruken av data helt frem til sluttbruker:

“Prosjektgruppen anser det som helt avgjørende at spesielt hensynet til personvernet og opprettholdelse av kvaliteten på data fra Kartverket helt frem til sluttbruker må ivaretas.” (Side 63)

MDs utredning synes i liten grad å hensynta følgende:

- Personopplysningene det dreier seg om er for det alt vesentligste begrenset til tinglyste data. Dette er informasjon som enhver informasjonssøkende i hele verden kan innhente pr. telefon fra Kartverkets kundesenter i Ullensvang. Kartverket ekspederer i flg. utredningen (side 39) ca. 2.000 slike telefonhenvendelser pr. dag, uten at det skjer noen kontroll med viderebruken av den informasjonen som avgis. (Dette er greit nok; det er slik tinglysingsinstituttet skal fungere, ref. også det faktum at tinglysing av en rettsstiftelse innebærer en offentliggjøring av den samme rettsstiftelsen.)
- Tilnærmet hele Grunnbokens hjemmelsdel forefinnes i dag i søkbar form på Internett via et 20-talls nettaviser, uten noen som helst tilgangskontroll. Denne løsningen er en direkte konsekvens av at Datatilsynet har slått fast at

nettavisenes publisering ikke er i strid med personopplysningsloven. I sitt vedtak fra 2007-02-28 anførte ikke Datatilsynet én eneste personvernmessig betenkelighet med en slik publisering. I ettertid er Datatilsynet gjort kjent med at nettavisenes publisering nå omfatter mer enn 5 millioner nåværende og historiske hjemmelshavere. Selv om det ligger til Datatilsynets mandat etter personopplysningslovens § 42 å identifisere farer for personvernet og gi råd om hvordan disse kan unngås eller begrenses, har ikke Datatilsynet, så langt vi er kjent med, anført noe behov for regelendringer.

Det faller på sin egen urimelighet at personvern hensyn skal kunne vanskeliggjøre at næringsdrivende får anledning til å viderebruke tinglyste data på selvstendig grunnlag innenfor rammene av norsk lov, samtidig som personvern hensyn åpenbart ikke står i veien når Kartverket via sin egen telefontjeneste avgir de samme tinglyste data til enhver informasjonssøkende i hele verden.

På denne bakgrunn virker den bekymring for personvernet som kommer til uttrykk i utredningen både overdrevet og lite rasjonelt begrunnet. Det har formodningen mot seg at det er en trussel mot personvernet at en autorisert aktør som lever av å tilgjengeliggjøre tinglyste data (som allerede finnes i det offentlige rom), gir anledning til å gjøre denne jobben innenfor rammene av norsk lov.

Det følger av personopplysningsloven at slike autoriserte aktører uansett må kunne dokumentere et tilfredsstillende system for informasjonssikkerhet og internkontroll, som skal sikre at personopplysninger bare blir behandlet innenfor lovens rammer.

Brønnøysundregistrene har i en årrekke overlatt til private aktører å drive verdikjening på sine tinglyste data. Vi er ukjent med at noen har funnet grunn til å problematisere denne rollefordelingen. De private aktørenes verdiskapning av tinglyste data fra Brønnøysundregistrene er så langt vi kan se underlagt det samme regelverket i hhv. offentlighetsloven, tinglysingsloven og personopplysningsloven.

Vi kan derfor ikke skjønne at Kartverket skal ta (eller ha) noe ansvar for den viderebruk av grunnboks- og matrikkeldata som skjer lenger ut i verdikjeden. Den enkelte aktør har et selvstendig ansvar for å etterleve norsk lov.

2.5 Staten bør ikke hevde immaterielle rettigheter til tinglyste data

Kartverket hevder i dag immaterielle rettigheter til alt de tilgjengeliggjør av eiendomsdata, og bruker dette som virkemiddel til å forby enhver viderebruk som ikke er forhåndsgodkjent av dem selv. (Kilde: Kartverkets standard "Avtale om formidling av basisprodukter", 2012.)

Selv om statens eierskap til grunnboks- og matrikkeldatabasene er beskyttet av åndsverkslovens databasevern, har staten v/ Kartverket ingen immaterielle rettigheter til tinglyst informasjon som sådan, og heller ikke til de rådata som forefinnes i grunnboks- og matrikkeldatabasene. Det vises på dette punkt til EU-

domstolens avgjørelse i Football Dataco-saken fra 2012-03-12 (C-604/10, avsnitt 30). Vi mener derfor at Kartverket ikke har anledning til å bruke påståtte immaterielle rettigheter til å forhindre andre fra å drive verdøkning på offentlige eiendomsdata.

Vi oppfatter det som spesielt at det er landets tinglysingsmyndighet som på denne måten prøver å hindre retten til fri viderebruk av tinglyste data som følger av både offentlighetslovens § 7 og av tinglysingens funksjon. Tinglyste data er innhentet nettopp med sikte på viderebruk; det er derfor de er tinglyst; ref. også begrepet "tinglysing".

I MDs utredning finner vi ingen holdepunkter for at denne bruken av påståtte immaterielle rettigheter foreslås brakt til opphør. Vi har derfor lagt til grunn at det iht. MDs utredning fortsatt skal tillates Kartverket å forby enhver lovlig viderebruk av tinglyst informasjon som ikke er forhåndsgodkjent av Kartverket selv.

MDs utredning velger i stedet å forsvare Kartverkets regime ved å gripe fatt i og arrestere innholdet i en påstand som avviker fra det som er problemets kjerne:

"Prosjektgruppen kan ikke se at det er forhold som tilsier at staten bør frasi seg rettigheter til databaser for eiendomsinformasjon eller enkelte deler av databasene på generelt grunnlag." (Side 35.)

Det er ingen som tar til ordet for at staten skal gjøre dette. Det er fullt mulig å opprettholde statens immaterielle rettigheter til databasene uten samtidig å båndlegge adgangen til viderebruk. Brønnøysundregistrene har så langt vi vet lyktes med dette.

MDs utredning siterer fra fortalen til viderebruksdirektivet for å hente argumenter pro Kartverkets restriktive praksis, men unnlater å hensynta at fortalen også sier følgende:

"Offentlige myndigheter bør dog utøve deres ophavsret på en måte, der letter videreanvendelse av informasjonene."

MD tar i utredningen til ordet for at den norske stat skal gjøre den viktigste bestemmelsen i viderebruksdirektivet tilnærmet illusorisk på en arena der direktivet ville hatt stor nytte-effekt for samfunnet. Konsekvensen av MDs anbefalinger på dette punkt er at tinglyst informasjon ikke skal kunne brukes fritt, selv om bruken er i tråd med norsk lov.

Vi kan ikke skjønne hvilke aktverdige grunner MD måtte ha for å gi Kartverket ryggdekning i å gjøre det vanskelig for andre aktører å viderebruke tinglyst informasjon utover de begrensninger som følger av norsk lov.

Vår klare anbefaling er at den norske stat v/ regjeringen avstår fra å bruke påståtte immaterielle rettigheter til å forhindre en ellers legal viderebruk av tinglyste data.

2.6 Forslag til forskrift avviker fra det Miljøverndepartementet ber om innspill på

Ovenfor har vi kommentert de forhold MD spesielt har bedt om innspill på i sitt høringsbrev.

Vi har i denne høringsuttalelsen ikke kommentert utredningens utkast til forskriftsbestemmelser, da disse kun materialiserer de løsninger utredningen anbefaler, og ikke gjenspeiler noen av de løsningene MD har omtalt og bedt om kommentarer til i selve høringsbrevet.

3. Overordnede kommentarer til utredningen

3.1 Sammenfattende kommentarer til de løsninger utredningen anbefaler

I Vedlegg 1 til MDs utredning (side 111-117) er det tatt inn "Funn fra kartleggingen av markedsbehov mv. hos bedrifter og andre". Det fremgår av denne oversikten at de løsninger utredningen anbefaler har liten støtte blant de aktørene det er hentet innspill fra.

Det som kjennetegner løsningene i MDs utredning er følgende:

- De avviker fra offentlighetsloven og konkurranselovens grunnleggende prinsipper om hhv. viderebruksadgang og ikke-diskriminerende rammevilkår for aktører i næringslivet.
- De avviker fra det som er regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk.
- De vil langt på vei gi de motsatte effekter enn det som skulle oppnås iht. mandatet for utredningen.
- De hensyntar ikke de innspill som er kommet fra flere departementer, Konkurransetilsynet og bransjeorganisasjonene.
- De innebærer at NEs avgiversystem EDR ikke kan videreføres, noe som vil ramme svært mange brukere, ettersom disse ikke vil kunne betjenes tilfredsstillende gjennom de løsninger som Kartverket vil tilby markedet.

Bakgrunnen for at MD fant det riktig å utrede næringslivets fremtidige tilgang til Grunnboken og Matrikkelen var at Kartverket valgte å tilgjengeliggjøre data fra de to offentlige registrene på en måte som ikke stimulerte til viderebruk. Denne praksisen er kjennetegnet av følgende kriterier:

- Aktører utenfor Kartverket får ingen tilgang til rådata.
- Kartverkets største kunder får ingen råderett over produkter som er tilgjengeliggjort mot vederlag, men er henvist til å innta en rolle som videreformidler av Kartverkets produkter.
- Aktører utenfor Kartverket må telle enhver viderebruk og tilbakerapportere denne bruken til Kartverket i faktureringsøyemed.
- Aktører utenfor Kartverket har ingen adgang til å lage og selge nye produkter / tjenester uten forutgående godkjennelse fra Kartverket.
- Aktører utenfor Kartverket betaler en varekost til Kartverket, for deretter å tilby sluttkundene Kartverkets produkter i konkurranse med det samme Kartverket som ikke har noen varekost.

I MDs utredning finner vi ikke holdepunkter som tilsier en endring av noen av de ovennevnte punktene. Etter et drøyt år med utredning er vi dermed tilbake til den samme situasjonen som forelå ved årsskiftet 2010 / 2011.

Gjennom de løsninger utredningen anbefaler vil Kartverket re-etablere det mono-polet på distribusjon av eiendomsinformasjon som var forutsatt avskaffet gjennom ikrafttredelsen av ny offentlighetslov.

Ettersom det foreslås å begrense adgangen til viderebruk utenfor Kartverkets egen organisasjon, vil de økonomiske effektene av å implementere viderebruksdirektivet i norsk rett ikke bli realisert hva gjelder viderebruk av data fra Grunnboken og Matrikkelen.

Vi tillater oss også å nevne at de løsninger MDs utredning anbefaler, ikke vil løse samfunnets behov for tilgang til tjenester inneholdende grunnboks- og matrikkelinformasjon. Det vil derfor neppe bli ro omkring denne saken før det etableres rammevilkår for næringslivet som harmonerer bedre med regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk og med viderebruksbestemmelsene i offentlighetsloven.

3.2 Utredningens anbefalinger er i strid med offentlighetsloven

Offentlighetsloven implementerer EUs viderebruksdirektiv. Formålet med direktivet og loven er å legge til rette for verdiskapning i privat sektor. Loven legger følgende prinsipper til grunn mht. viderebruk basert på offentlige data:

- Tilgang til rådata.
- Fri viderebruk.
- Fast pris.
- Ikke-diskriminerende tilgang til informasjon.

MDs utredning anbefaler løsninger som innebærer:

- Ingen tilgang til rådata.
- Ingen fri viderebruk.
- Prising knyttet opp mot kundens nytte av dataene.
- Kartverket skal få data til bruk i sine kommersielle aktiviteter uten varekost, mens Kartverkets konkurrenter i det samme markedet må betale for den samme informasjonstilgangen.

MDs utredning setter dermed de sentrale prinsippene i viderebruksdirektivet og offentlighetsloven til side.

3.3 Utredningens anbefalinger er konkurransevridende

De anbefalte løsningene innebærer at Kartverket kun skal tilby ferdige informasjonsprodukter ("basisprodukter" i xml-format) gjennom hhv:

- Et enkelttoppslags-grensesnitt som gir tilgang til Kartverkets basisprodukter.

- Et massivnedlastings-grensesnitt for tilgang til store volumer av Kartverkets basisprodukter, beregnet på aktører som har stort behov for eiendomsinformasjon i egen virksomhet, eller som ønsker å videreformidle Kartverkets basisprodukter.

Utredningen anbefaler at Kartverket skal betjene det kommersielle markedet ved å selge de samme basisproduktene fra sitt enkelttoppslags-grensesnitt som det Kartverkets største kunder vil videreformidle fra sin tilgang gjennom ett eller begge de ovennevnte grensesnittene. Kartverket skal altså konkurrere med sine største kunder om å betjene det kommersielle markedet.

Likefullt konkluderer utredningen med at Kartverkets formidlingsvirksomhet ikke faller inn under definisjonen av "erhvervsvirksomhet" i konkurranseloven.

Det stilles i utredningen heller ingen krav til en regnskapsmessig separasjon mellom Kartverkets forvaltningsmessige og kommersielle aktiviteter.

Videre legges det opp til at Kartverket ikke skal belaste seg selv med noen varekost, og de vil derfor konkurrere på ulike vilkår med sine største kunder / konkurrenter.

Vi mener løsningen som anbefales vil kunne være i strid med statsstøtteregele, konkurranselovens § 11 og diskrimineringsforbudet i offentlighetsloven § 6.

3.4 Villedende begrepsbruk

MDs utredning gjør bruk av begrepene "rådata" og "kopibase" / "kopidatabase". Dette kan oppfattes som at det er hhv. rådata beregnet for verdiøkning og fullverdige kopidatabaser vi snakker om, men begrepene er i utredningen gitt et innhold som avviker fra det som følger av en naturlig språklig forståelse.

- Rådata er definert som grunndata som igjen er beskrevet som de ferdige utviklede basisproduktene som Kartverket hevder alle immaterielle rettigheter til. Næringslivet får altså ingen tilgang til rådata, slik vi kjenner begrepet, men kun tilgang til ferdige informasjonsprodukter som Kartverket ikke tillater noen fri viderebruk av, selv om bruken ligger innenfor rammene av norsk lov.
- Kopibase / kopidatabase brukes i utredningen til å beskrive datauttrekk (helkopi, delkopi eller mindre uttrekk) som kan suppleres med en periodevis oppdatering av ikke-definert hyppighet. Det fremgår av utredningen at Kartverket selv vil levere mer oppdatert informasjon direkte til det kommersielle markedet enn det Kartverkets kjøpere av "kopidatabaser" vil kunne gjøre. "Kopidatabasene" vil forøvrig (slik vi forstår sidene 68-69 og 78) kun inneholde de samme ferdige basisproduktene som Kartverket også vil tilby markedet.

Forøvrig konstaterer vi at det i merknadene til foreslått § 3 langt på vei sies at Kartverket vil nekte å gi sine konkurrenter tilgang til kopidatabaser inneholdende personopplysninger. Dermed er de såkalte "kopidatabasene" redusert til så snevre datauttrekk at ordet "kopidatabase" ikke er dekkende.

Utredningens uvilje mot å la Kartverkets konkurrenter tilby produkter med samme kvalitet som det Kartverket vil tilby, harmonerer forøvrig svært dårlig med den samme utredningens bekymring for at sluttbrukerne ikke skal tilbys gode nok produkter.

3.5 Utredningen er skrevet av nåværende og tidligere ledende ansatte i Kartverket

MD anbefaler løsninger som gir Kartverket kommersielle fordeler på næringslivets bekostning. Videre foreslås det grep som gir Kartverket kontroll over verdikjeden, herunder kontroll med enhver viderebruk helt ut til sluttbruker. Det er vanskelig å se at noen andre aktører enn Kartverket selv er tjent med en slik løsning.

Utredningen er skrevet med sterk delaktighet fra Kartverket. Dette er velkjent, og Kartverkets deltakelse ble også kunngjort da MD presenterte Prosjektgruppen på MDs eget seminar omkring utredningen 2011-03-15.

Vi synes Prosjektgruppen har hatt en uheldig sammensetning, da den ikke har hatt deltakere fra miljøet utenfor MD og Kartverket. Tilliten til innholdet i utredningen må sees i lys av dette faktum.

Vi tillater oss å gjøre oppmerksom på at flere aktører underveis i prosessen har satt spørsmålsteget ved Prosjektgruppens sammensetning, herunder Norsk Eiendomsinformasjon as i brev til MD av 2011-04-13. Videre at Fornyingsdepartementet i sitt brev av 2011-10-14 påpekte at MD har valgt å se bort fra tidligere forslag om å utvide Prosjektgruppen med deltakere fra andre miljøer enn MD og Kartverket.

VEDLEGG: Utfyllende kommentarer og henvisninger

a) Utredningens anbefaling om å ikke la næringslivet få tilgang til rådata

MDs utredning anbefaler en løsning der andre enn Kartverket ikke skal gis tilgang til rådata fra Grunnboken. Dette er beskrevet flere steder i utredningen, herunder på side 9, side 38 (nederst) og 39 (øverst), side 68 (nederst) og 69 (øverst), samt på sidene 75-78.

“Kartverket bør derfor tilby datasett som er tilstrekkelig informativt slik at man er rimelig sikker på at markedsaktørene klarer å håndtere dataene uten at det oppstår feil når de selges videre for anvendelse i sluttbruker produkter.” (Side 68 nederst / side 69 øverst)

“Prosjektgruppen mener at det nivå på data som Kartverket bør formilde via et nedlastingsgrensesnitt mest hensiktsmessig kan benevnes som grunndata.”

“Statens kartverk tilbyr i dag såkalte “basisprodukter” via sitt online spørregrensesnitt for matrikkel og grunnboksdata beregnet på markedet.” I relasjon til dette grensesnittet, er det naturlig å omtale disse produktene som grunndata.”

“Prosjektgruppen ser det da slik, at den informative logikk som man til slutt lander på for hvert enkelt avgivergrensesnitt, kan betraktes som grunndata.” (Side 78)

MDs prosjektgruppe forsøker å styre utenom rådata-diskusjonen ved å hevde at Kartverkets basisprodukter (som er uegnet å drive verdiøkning fra, ettersom Kartverket hevder alle immaterielle rettigheter til disse produktene) er å anse som rådata. Dette kommer til uttrykk på side 78 der det står at Kartverkets basisprodukter = grunndata, og på side 9 der grunndata i sin tur = rådata.

Kartverkets basisprodukter er sammenstilte data, og slike data er ikke rådata.

Utredningen kan gi inntrykk av at det foreslåtte massivnedlastings-grensesnittet vil gi tilgang til rådata, men de ovenstående henvisningene viser at det ikke er tilfellet. Dette bekreftes også av Kartverkets representant i Prosjektgruppen, som på Kartverkets bransjeseminar 2011-11-11 kunne slå fast at massivnedlastingsgrensesnittet ikke ville gi bransjen tilgang til rådata, men kun (større volumer) av Kartverkets basisprodukter.

Vi har derfor lagt til grunn at MDs utredning ikke åpner for at næringslivet skal få tilgang til rådata.

Fornyingsdepartementet har i brev av 2011-10-14 stilt seg kritisk til anbefalingen om å nekte å tilgjengeliggjøre rådata, og påpeker at Kartverket iht. offentlighetslovens § 30 har en forpliktelse til å tilgjengeliggjøre data i alle eksisterende formater.

Det eksisterer i dag et rådatagrensesnitt som oppdaterer Norsk Eiendomsinformasjons avgiversystem EDR. At det er et ikke-diskriminerende rådatagrensesnitt som skal utarbeides følger bl.a. av utredningen ”Fremtidig

organisering av tinglysingen” fra Justisdepartementet. Fra denne utredningen, som ble ferdigstilt 2009-07-27 siteres følgende:

- Side 113: “Det må opprettes et avgivergrensesnitt i Regin@ som kan tilgjengeliggjøre rådata for videre utvikling.”
- “Dersom staten gir aktører i markedet tilgang til rådata på like vilkår og fjerner eneretten, er det tatt to skritt for å oppnå konkurranse.”
- Side 114: “Det vil også være naturlig at også Statens kartverk stiller krav til aktører for å gi tilgang til rådata, både av hensyn til sikkerhet og personvern hensyn.”
- Side 115: “Alternativet forutsetter at det finnes / vil komme flere aktører som ønsker å påta seg oppgaven med å bearbeide rådata som ledd i formidling av grunnboksinformasjon.”
- Side 121: “Sammenstillinger / bearbeidet grunnboksinformasjon kan i utgangspunktet overlates til profesjonelle forhandlere, som gis tilgang til avgivergrensesnittet.”

Offentlighetslovens intensjon at det skal overlates til næringslivet å utvikle bearbeidede produkter.

Vi minner om at ovenstående utredning (“Fremtidig organisering av tinglysingen” fra Justisdepartementet) lå til grunn for regjeringens vedtak om å avvikle Norsk Eiendomsinformasjons enerett på tilgang til Grunnboken. Etableringen av et ikke-diskriminerende rådatagrensesnitt fra Grunnboken var således en premis både for utviklingen av eneretten, og for overføringen av eierskapet til Norsk Eiendomsinformasjon as fra Justisdepartementet til Næringsdepartementet.

I stedet for å utvikle et rådatagrensesnitt som forutsatt, har Kartverket utviklet ferdige “basisprodukter”, samtidig som rådatatilgangen til næringslivet stenges. På denne måten forsøkes det å innlemme store deler av Norsk Eiendomsinformasjons virksomhet i Kartverket. Dette er en organisering som ble vurdert og forkastet i den samme utredningen “Fremtidig organisering av tinglysingen”.

Justisdepartementet valgte å overlate til Kartverket å materialisere de løsninger som utredningen “Fremtidig organisering av tinglysingen” anbefalte. Dette skjedde i brev av 2010-02-11 og 2010-04-08.

I brevet av 2010-02-11 står det at Kartverket skal utvikle en formidlingsløsning til profesjonelle distributører for grunnboksinformasjon, og i den forbindelse sies det:

“Kostnadene med et eventuelt utviklingsarbeid må påregnes å ligge innenfor allerede tildelt ramme for 2010.”

Dette understreker at det var et rådatagrensesnitt som skulle utvikles. Norsk Eiendomsinformasjon har tidligere anslått at et ikke-diskriminerende rådatagrensesnitt fra Grunnboken, som flere aktører kan koble seg til og drive verdøkning fra, kan etableres i løpet av få måneder og innenfor en kostnadsramme på ca. kr. 7 millioner. Det produktgrensesnittet Kartverket i stedet har utviklet er overfor oss opplyst å ha en kostnadsramme som er mange ganger høyere.

I Justisdepartementets brev av 2010-04-08 står det forøvrig:

“Dette innebærer at Statens kartverk må sørge for å etablere et avtaleverk for formidling av grunnboksinformasjon i tråd med utredningens forutsetninger.”

Norsk Eiendomsinformasjon vil også vise til at det er regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk at rådata skal tilgjengeliggjøres:

“Regjeringen vil at offentlig informasjon som hovedregel bør være gratis tilgjengelig for alle i digital form.”

Soria Moria 2

“Den nye offentleglova vil i vesentlig grad gjøre det enklere for dem som ønsker å viderebruke det offentliges informasjon i privat virksomhet, og går lenger enn direktivet krever i å legge til rette for slik viderebruk. Dette gjelder også for viderebruk av eiendoms- og kartdata.”

Justisminister Knut Storberget til Stortinget 2008-06-02

“Mange offentlige etater sitter på rådata som ikke er taushetsbelagt, som har samfunnsmessig verdi og som det ikke vil være veldig kostbart å gjøre maskinlesbare. Vi vurderer derfor nå hvordan vi kan få fart på tilgjengeliggjøring av nettopp slike data.”

Statssekretær Inger-Anne Ravlum, 2010-10-06

“Jeg frykter at det kan være et eksempel på hvordan vi i offentlig sektor kan tenke. At vi er avvisende når noen vil bruke av den kunnskapen vi har, og den informasjonen vi kontrollerer. At vi setter bremsene på, mens vi mumler “det er våre data og det er vi som skal levere tjenestene i den forbindelse”.”

Fornyingsminister Rigmor Aasrud, 2010-10-27

“Rådata skal kunne brukes av flere.
Fra 2011-01-01 skal alle egnede rådata gjøres tilgjengelig i maskinlesbare formater.”
Fra pressemelding fra Fornyingsdepartementet 2010-11-17

“Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.”

Fra Statens kartverks tildelingsbrev for 2011

“Etatene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Datasett som er fritt tilgjengelige i maskinlesbare formater, skal normalt registreres på nettstedet data.norge.no.

Etater som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata som ikke er taushetsbelagte, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt

selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester.

Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.”

Fornyingsdepartementets fellesføringer i tildelingsbrevene for 2012

b) Utredningens utsagn om at konkurranseloven ikke får anvendelse på Kartverket

MDs utredning anbefaler at Kartverket skal tilby ferdige informasjonsprodukter (“basisprodukter”) gjennom hhv:

- Et enkelttoppslags-grensesnitt som gir tilgang til Kartverkets basisprodukter.
- Et massivnedlastings-grensesnitt for tilgang til store volumer av Kartverkets basisprodukter, beregnet på aktører som ønsker å videreformidle Kartverkets basisprodukter.

Samtidig anbefaler MDs utredning at “enhver virksomhet med organisasjonsnummer” (ref. side 68) kan kjøpe de samme informasjonsproduktene direkte fra Kartverket:

“Prosjektgruppens vurdering er at funnene fra kartleggingen bør føre til at den fremtidige formidlingsmodellen for Kartverket må ta høyde for at alle markedsaktører i prinsippet skal kunne få etablere direkte tilgang til Kartverkets avgivergrensesnitt, dvs. at det ikke skal være tvungen bruk av et forhandlerledd. Etter prosjektgruppens mening har det stor egenverdi at en markedsaktør kan sikre seg 100 % korrekte data ved å hente dem hos Kartverket.” (Side 61)

“Markedsaktørmodellen kjennetegnes ved at Kartverket kan formidle data direkte til enhver virksomhet uten bruk av et obligatorisk forhandlernet mellom Kartverket og denne aktøren.” (Side 68)

“Prosjektgruppen mener markedsaktørmodellen er å foretrekke fremfor forhandlermodellen.” (Side 69)

“Prosjektgruppen anser det som helt avgjørende at spesielt hensynet til personvernet og opprettholdelse av kvaliteten på data fra Kartverket helt frem til sluttbruker må ivaretas.” (Side 63)

“Prosjektgruppen mener det må være markedsaktørens egen kommersielle vurdering som skal avgjøre om han vil inngå avtale med Kartverket eller en forhandler.” (Side 70)

Til tross for at Kartverket vil komme i konkurranse med sine største kunder om å selge informasjonsprodukter til det profesjonelle markedet, mener Prosjektgruppen at Kartverket ikke driver erversvirksomhet:

“Prosjektgruppen er etter dette av den oppfatning at de ovennevnte hensynene klart trekker i retning av at Statens kartverks formidlingsvirksomhet i utgangspunktet ikke faller inn under definisjonen av ervervsvirksomhet i konkurranseloven. (Side 53)

Vi mener denne konklusjonen ikke er korrekt, og at Kartverket klart vil anses å utøve ervervsvirksomhet dersom Kartverket skal selge produkter til det profesjonelle markedet. Det faktum at Kartverket er gitt forskriftshjemmel til å ta betalt for grunnboks- og matrikkeldata (kostnadsdekning + rimelig avkastning av investeringene) understreker at det er snakk om ervervsvirksomhet.

Utredningen etterlater videre et inntrykk av at Kartverket er tiltenkt å betjene markedet med bedre løsninger enn det konkurrentene gis anledning til. Det er to forhold som begrunner et slikt inntrykk:

- For det første er det ikke sagt noe sted i utredningen hvilken oppdateringshyppighet man ser for seg mht. massivnedlastingsgrensesnittet.
- For det andre brukes det som argument mot kopidatabaser at “Eiendomsdata er ferskvare”. (Side 65). Dette postulatet kan vanskelig forstås på noen annen måte enn at de produktene som hentes ut fra en kopidatabase (massivnedlastingsgrensesnittet) ikke vil ha samme kvalitet (les: oppdateringshyppighet) som de produktene Kartverket selv vil tilby det samme markedet.
- For det tredje indikerer følgende passus fra utredningens side 61 at Prosjektgruppen mener at Kartverket vil tilby data av høyere kvalitet enn det Kartverkets konkurrenter vil kunne gjøre:

“Etter prosjektgruppens mening har det stor egenverdi at en markedsaktør kan sikre seg 100 % korrekte data ved å hente dem hos Kartverket.”

Det er en svakhet ved utredningen at den ikke sier noe om kopidatabasenes oppdateringshyppighet, og at utredningen etterlater et inntrykk av at Kartverket vil tilby bedre produkter enn det Kartverkets konkurrenter i det samme markedet gis anledning til å gjøre.

Kartverket vil heller ikke belaste seg selv med noen varekost, og vil derfor få tilgang til informasjon på bedre vilkår enn konkurrentene.

Løsningene vil være konkurransevridende, og vil etter vår mening også kunne være i strid med statsstøttereglene, konkurranselovens § 11 og diskrimineringsforbudet i offentlighetsloven § 6.

Prosjektgruppens uttrykte oppfatning om at Kartverket ikke driver ervervsvirksomhet, kan synes begrunnet i følgende utsagn fra den samme Prosjektgruppen:

“På denne bakgrunn må det anses klart at den formidling av informasjon fra grunnbok og matrikkel som Statens kartverk i all hovedsak driver, må anses som offentlig myndighetsutøvelse.” (Side 52)

Utsagnet virker ulogisk, ikke minst fordi Prosjektgruppen selv har sitert nedenstående passus fra Kgl. res. til offentlighetslovens forskrifter noen sider tidligere i utredningen:

“Det blir understreka at føresegna ikkje heimlar forskrifter som gir rett til å ta betalt for innsyn i dokument som gjeld kjerneområdet for offentlegprinsippet, det vil seie dokument som gjeld offentleg myndighetsutøving.” (Side 42)

Forutsatt at Prosjektgruppen skal gis rett i at Kartverkets salg av produkter, i konkurranse med Kartverkets egne kunder, er å anse som offentlig myndighetsutøvelse, så sier Justisdepartementet i sine merknader til offentlighetslovens prisbestemmelser at Kartverket er forhindret fra å kunne ta betalt for den informasjon som avgis gjennom denne myndighetsutøvelsen.

MDs utredning synes å anbefale en løsning der Kartverket skal kunne opptre i markedet som en kommersiell aktør, men uten å måtte forholde seg til de reguleringer som følger av lovgivningen.

c) Utredningen tolker relevant regelverk på den måten Kartverket er best tjent med

Mandatet for utredningen kunne blitt effektivt realisert dersom MDs prosjektgruppe hadde fokusert på hvordan offentlighetslovens viderebruksbestemmelser kunne brukes til å nå dette formålet innenfor de rammer som følger av lovverket. Utredningen preges imidlertid av et ønske om å sette viderebruksbestemmelsene til side.

Utredningen inneholder så mange eksempler på en motivasjon i denne retning at vi finner grunn til å gjengi (noen av) dem:

- Om den lovfestede plikten til å tilgjengeliggjøre rådata:

“Forutsatt at offentlighetslovens § 6 med forbudet mot forskjellbehandling blir ivaretatt, kan ikke prosjektgruppen se at det er noen plikt etter offentlighetsloven til å gi tilgang på eiendomsinformasjon i form av de enkelte dataelement.” (Side 38 nederst)

- Om pålegget i mandatets pkt. 8 om å definere begrepet “rådata” ift. Grunnboken og Matrikkelen:

Utredningen unnlater å etterkomme mandatet, men overlater i stedet hele definisjonsmyndigheten til Kartverket, ref. følgende definisjon av grunndata: “Grunndata (rådata): Det laveste nivå grunnboks- og matrikkeldata som avgis fra Kartverket.” (Side 9)

- Om tildelingsbrevets krav om at Kartverket skal tilgjengeliggjøre rådata i tråd med fellesføringer gitt av Fornyingsdepartementet:

“Prosjektgruppens vurdering er at retningslinjene ikke direkte omfatter grunnbok- og matrikkelinformasjon.” (Side 76)

- Om lovens hovedregel om at offentlige data skal prises ut fra et fastpris-prinsipp:

“Det er også slik at direktivet ikke setter rettslige begrensninger for statens muligheter til å lisensiere dataene og å prissette data etter bruk.” (Side 36)

- Om viderebruksdirektivets krav om at offentlige myndigheter må utøve en eventuell opphavsrett på en måte som legger til rette for viderebruk:

“Prosjektgruppen legger til grunn at viderebruksdirektivet ikke endrer statens rettslige posisjon i forhold til det å regulere uttrekk eller det å regulere viderebruk av dataene underlagt immaterielle rettigheter.” (Side 36)

- Om det at staten bruker en påstand om immaterielle rettigheter til tinglyste data til å forby en ellers legal viderebruk av enkeltdata:

“Prosjektgruppen kan ikke se at det er forhold som tilsier at staten bør frasi seg rettigheter til databaser for eiendomsinformasjon eller enkelte deler av databasene på generelt grunnlag.” (Side 35)

- Om offentlighetslovens adgang til å begrense viderebruk av hensyn til tredjemanns immaterielle rettigheter:

“I denne forbindelse vil staten kunne være en slik tredjemann. I slike tilfeller må bruken av dokumentet avklares med rettighetshaver.” (Side 36)

- Om Konkurransetilsynets skriftlige anbefaling om å legge til rette for viderebruk av tinglyste data:

“Dette tilsier at det ikke kan foreslås regler for viderebruk som er så omfattende som Konkurransetilsynet legger til grunn i sitt brev av 26.5.2011.” (Side 52)

- Om konkurranselovens krav til at offentlige foretak må følge konkurranseloven så lenge de driver ervervsvirksomhet:

“På denne bakgrunn må det anses klart at den formidling av informasjon fra grunnbok og matrikkel som Statens kartverk i all hovedsak driver, må anses som offentlig myndighetsutøvelse.” (Side 52)

“Prosjektgruppen er etter dette av den oppfatning at de ovennevnte hensynene klart trekker i retning av at Statens kartverks formidlingsvirksomhet i utgangspunktet ikke faller inn under definisjonen av ervervsvirksomhet i konkurranseloven.” (Side 53)

- Om tinglysingens funksjon i samfunnet:

Prosjektgruppen foreslår å snevre inn allmennhetens tilgang til tinglyst informasjon og samtidig gjøre samfunnet mer avhengig av Kartverket, ref. følgende forslag:
“Grunnboksinformasjon med personopplysninger kan bare utleveres ved dokumentert særskilt behov.” (Side 59)